

dusnõukogu) kasvatada endale alla sügavamaid juuri või ka kuigi suurel määral tõendada oma kohanemisvõimet meie oludele.

8. dets. sündmused omalt poolt mõjusid riigi-reformi tempot kiirendavalt ja riigimajandusnõukogu tagaplaanile suruvalt.

Rahvuskogu ja uus põhiseadus.

Kui rahvuskogu kokku astus, oli tal oma töö ainsaks juhtnööriks 1936. aasta veebruarikuu rahvahääletuse otsus, mis tema ülesannetele seab alternatiivi — võtta vastu vajalikud parandused maksvas Eesti vabariigi põhiseaduses või vajaduse korral välja töötada ja vastu võtta uus põhiseadus.

Missugused peaksid olema need vajalikud parandused või vajaduse korral väljatöötatav uus põhiseadus, seda määrab rahvahääletuse otsus järgmiselt: „... et põhiseaduse parandamisel või uue põhiseaduse väljatöötamisel tuleb rahvuskogul võtta juhtnööriks, et Eesti rahvas jääb rahvavalitsuslikul alusel valitsetavaks vabariigiks, kus kõrgeim võim on rahva käes, ja et Eesti riiki juhivad valitav riigipea tema poolt ametisse kutsutava valitsuse ning kahekojalise rahvaesinduse tasakaalustatud koostööl.“

Ja kolmandaks volitas rahvahääletuse otsus rahvuskogu vastu võtma põhiseaduse elluviimiseks vajalikke seadusi. See oli kõik.

Rahvuskogul tuli neist ettekirjutustest lähtudes kõigepealt otsustada küsimus, kas asuda kehtiva, s. o. 1933. a. põhiseaduse parandamisele, või välja töötada täiesti uus põhiseadus. Sellekohaste eelnõude algatamiseks oli rahvuskogul riigivanema poolt 3. veebruaril 1937. a. antud rahvuskogu kodukorra põhjal aega 10 päeva, arvates rahvuskogu kokkustumisest, ja eelnõude algatamise õigus kuulus riigivanemale või vähemalt 28 esimese koja või 14 teise koja liikmele.

Riigivanema poolt esitatigi rahvuskogule 23. veebruaril põhiseaduse eelnõu, mis kuulmist mööda töötatud välja viieliikmelise juristide-komisjoni poolt (A. Anderkopp, J. Klement, H. Kukke, Ed. Laaman ja A. Palvadre) riigivanema juhtimisel ja vaadatud läbi ka valitsuse poolt. Teisi eelnõusid rahvuskogule ei esitatud. Tegelikult tuli rahvuskogul töö alusena seega valida riigivanema poolt esitatud eelnõu ja 1933. a. põhiseaduse vahel.